

dniczenie naszym dwóm sesjom plenerowym. Bardzo serdecznie dziękuję wójtowi gminy Goleszów i sołtysowi Kisielowa oraz całej społeczności tej wsi za przygotowanie oprawy sesji, które było miłą niespodzianką. Bardzo dziękuję studentom z Koła Naukowego „Quest” za inicjatywę współpracy i dużą pomoc organizacyjną.

Osobne i szczególne podziękowania kieruję do Zarządu Głównego PTG i Komitetu Badań Naukowych, które to instytucje, przydzielając nam środki finansowe na organizację konferencji, zarówno umożliwiły zapewnienie jej bardzo urozmaiconego programu, jak i wydanie drukiem materiałów konferencyjnych.

Zapraszając wszystkich do współpracy w ramach Komisji, pragnę wspomnieć, że następne, siódme seminarium, które odbędzie się w październiku 2005 roku w Warszawie, poświęcone będzie przemianom krajobrazu w strefie wielkomięskiej i podmiejskiej. Przedstawiając prace naszej Komisji, należy nadmienić, że ożywione dyskusje z naszymi kolegami z Czerniowiec zaowocowały także bardziej dalekosiężnymi planami zorganizowania w 2006 roku konferencji na terenie Podola i Czarnohory.

Urszula Myga-Piątek

Od Redakcji:

Powyższą informację – za zgodą Autorki – przedrukowaliśmy z Materiałów Konferencyjnych „Krajobrazy Karpat” (Sosnowiec 2004).

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ ZWIERZYŃCA

Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierzyńca powstało przed ponad pięcioma laty jako inicjatywa obywatelska, wyrosła z troski o harmonijny rozwój historycznego Zwierzyńca i zachowanie jego oryginalnego charakteru. Podstawowy zapis w Statucie Stowarzyszenia wskazuje na potrzebę ochrony najcenniejszych wartości kulturowych i historycznych rejonu, ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazu. Idea stworzenia Stowarzyszenia narodziła się w gronie osób nie obojętnych wobec rażących błędów dotychczas podejmowanych decyzji budowlanych, naruszających lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy, będących także wynikiem wielkich niedociągnięć obowiązującego do końca 2003 r. planu ogólnego oraz presji kapitału poszukującego ujścia na atrakcyjnych miejscach. Wszyscy powinni mieć świadomość (zarówno władze jak i mieszkańcy), że wyjątkowa wartość Zwierzyńca, jednego z najpiękniejszych krajobrazowo i najcenniejszych historycznie fragmentów Krakowa między Błoniami a stokami wzgórza bł. Bronisławy, bierze się przede wszystkim z tego, co należy chronić, a nie co jest na sprzedaż. Krajobraz wzgórz jurajskich, dolin Wisły i Rudawy, a także formowany przez wieki podmiejski rodzaj niskiej zabudowy otoczonej zielenią, powinny być uszanowane we wszystkich projektach i uwzględnione przy wprowadzaniu jakichkolwiek zmian.

Zebranie założycielskie, które zapoczątkowało istnienie Stowarzyszenia Przyjaciół Zwierzyńca, miało miejsce 31 stycznia 1999 r.; rejestracja w sądzie nastąpiła z dniem 11 maja 1999 r.

Pierwszym krokiem Stowarzyszenia było wystosowanie do Pana Prezydenta Miasta Krakowa listu otwartego, zawierającego listę zagrożeń ze strony kapitału budowl-

nego oraz postulaty ochronne, dotyczące nadmiernego obciążenia komunikacyjnego. Domagaliśmy się przede wszystkim planu miejscowego, który powinien powstrzymać niekorzystne procesy, głównie wprowadzanie wielokubaturowej zabudowy blokowej. Plan miejscowy powstał ostatecznie po długich zmaganiach uchwalony przez Radę Miasta w jesieni 2004 r. i w swoich założeniach generalnie spełnia nasze oczekiwania. Brak planu miejscowego dla osiedla Salwator spowodował fatalne skutki w postaci wysokiej zabudowy wielokubaturowej oraz nadbudowy niszczącej osie widokowe.

Jednym z ważniejszych postulatów wysuniętych w liście do prezydenta, a następnie ponawianych w kontaktach z władzami miasta, była kwestia uspokojenia ruchu amochodowego, głównie na nadmiernie obciążonej ulicy Królowej Jadwigi oraz na Al. Waszyngtona. Wprowadzone ostatnio rozwiązania generalnie są przez mieszkańców pozytywnie oceniane, chociaż ruch kołowy na wąziutkiej ulicy Emaus wzmógł się bardzo znacznie i powstają problemy domagające się rozwiązań.

Wszystkim mieszkańcom Zwierzyńca bliski jest problem zieleni, która na skutek ekspansji budownictwa kurczy się niepokojąco. Blok przy ul. Emaus 19 skasował szpaler starych topól, będących elementem pięknego widoku na wzgórze salwatorskie od strony Błoń. To już przepadło bezpowrotnie. Zniszczony został także widok na kompleks kościoła i klasztoru ss. Norbertanek przez wprowadzenie agresywnej, masywnej bryły bloku mieszkalnego przy ul. Emaus 5, wchodzącej w osie widokowe klasztoru oraz wzgórze bł. Bronisławy z kościółkami.

Stowarzyszenie bardzo się stara o nawiązanie współpracy z Referatem Ochrony Środowiska UMK w sprawach zieleni na naszym terenie, zarówno aby zapobiec wycinaniu drzew i krzewów w związku z realizacjami budynków, jak i spełnić papierowe obietnice inwestorów o zasadzaniu nowych drzew. Niestety, jak dotychczas Referat Ochrony Środowiska jest bardzo niechętny naszym staraniom o ratowanie drzew.

Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierzyńca liczy dzisiaj 60 członków. Obecnie działający Zarząd i Komisja Rewizyjna zostały wybrane podczas walnego zebrania w dniu 19 lutego 2001 r. Jak w wielu tego typu inicjatywach obywatelskich funkcjonujemy dzięki dobrej woli, aktywności i energii swoich członków. Zarząd odbywa posiedzenia w prywatnych mieszkaniach; dla większych zgromadzeń użycza nam sali Muzeum Historyczne w swoim budynku przy ul. Królowej Jadwigi 41.

Wszystkich, którym bliskie są przedstawione tu problemy Zwierzyńca, którzy chcą podzielić się swoją opinią i uwagami, zapraszamy do kontaktu z nami: pisemnie na adres ul. Emaus 22 lub telefonicznie: w godzinach od 8.00 do 10.00 tel. 427-04-44, natomiast od 18.00 do 20.00 – tel. 427-32-49.

Regres myślenia historycznego i niemożność przebicia się do racji wyższych od doraźnych korzyści spowodował już wiele szkód. Bez dbałości o ochronę trwałych wartości w ostatnich latach wprowadzono już formy niezgodne z charakterem otoczenia, likwidując zieleni i powodując nieodwracalne szkody w panoramie Zwierzyńca. Skala zagrożeń jest wielka i obejmuje nawet możliwość wyłączenia Krakowa z Jurajskiego Parku Krajobrazowego, którego strefa ochronna dochodzi do ul. Królowej Jadwigi. Wiele jest więc do zrobienia dla przyjaciół Zwierzyńca.

Zofia Lewicka-Depta

Wiceprezes Stowarzyszenia Przyjaciół Zwierzyńca